

ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ
Институт за правне и друштвене науке

СЛОБОДЕ И ПРАВА ЧОВЕКА И ГРАЂАНИНА
У КОНЦЕПТУ НОВОГ ЗАКОНОДАВСТВА
РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

Књига III

ПРИРЕДИО:
Станко Бејатовић

Крагујевац
2004.

**СЛОБОДЕ И ПРАВА ЧОВЕКА И ГРАЂАНИНА
У КОНЦЕПТУ НОВОГ ЗАКОНОДАВСТВА
РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ**

Зборник радова наставника и сарадника Правног факултета у Крагујевцу, који представља резултате научноистраживачког рада на Пројекту "Слободе и права човека и грађанина у концепту новог законодавства Републике Србије" одобреног од стране Министарства науке и заштите животне средине Републике Србије.

ИЗДАВАЧ: Правни факултет Универзитета у Крагујевцу
Институт за правне и друштвене науке
Јована Цвијића 1, 34000 Крагујевац
телефон: (034) 306 513, 306 504
телефакс: (034) 306 540
е-пошта: faculty@jura.kg.ac.yu
institut@jura.kg.ac.yu
веб: <http://institut.jura.kg.ac.yu>

РЕЦЕНЗЕНТИ: Проф. др Невенка Бачанин
Проф. др Радован Вукадиновић

ЗА ИЗДАВАЧА: Проф. др Миодраг Мићовић

ПРИРЕДИО: Проф. др Станко Бејатовић

ПРИПРЕМА: Информациони центар
Правног факултета у Крагујевцу
Е. Матић, emil@jura.kg.ac.yu

ШТАМПА: ГР "БАЛША" Крагујевац

ТИРАЖ: 100 примерака

ISBN 86 - 80765 - 57 - 0

Штампање Зборника подржало Министарство науке и заштите животне
средине Републике Србије

САДРЖАЈ

ПРЕДГОВОР	1
-----------------	---

Одељак I

СЛОБОДЕ И ПРАВА ЧОВЕКА И ГРАЂАНИНА И КРИВИЧНО ЗАКОНОДАВСТВО РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

1. Др Бора Чејовић, редовни професор ЕВРОПСКА КОНВЕНЦИЈА ЗА ЗАШТИТУ ЉУДСКИХ ПРАВА И ОСНОВНИХ СЛОБОДА И МАТЕРИЈАЛНО КРИВИЧНО ЗАКОНОДАВСТВО СРБИЈЕ И ЦРНЕ ГОРЕ	5
2. Др Станко Бејатовић, редовни професор КРИВИЧНО-ПРОЦЕСНО ЗАКОНОДАВСТВО И ТЕШКИ ОБЛИЦИ КРИМИНАЛА	21
3. Др Снежана Соковић, редовни професор МЕЂУНАРОДНИ ПРАВНИ СТАНДАРДИ У ИЗВРШЕЊУ КРИВИЧНИХ САНКЦИЈА	45
4. Др Бранислав Симоновић, редовни професор ДИСКУСИЈА У ВЕЗИ СА НАЦРТОМ ЗАКОНА О НАЦИОНАЛНОМ ДНК РЕГИСТРУ	59
5. Др Драгана Петровић, ванредни професор НОВИ ГЛОБАЛНИ ТЕРОРИЗАМ	75

Одељак II

ПРАВО СВОЈИНЕ КАО УНИВЕРЗАЛНО ЉУДСКО ПРАВО КАО ОСНОВ ЉУДСКИХ СЛОБОДА

1. Др Нина Планојевић, доцент СУДБИНА ПРАВА ТРЕЋЕГ ЛИЦА НА СТВАРИ СТЕЧЕНОЈ У СВОЈИНУ ОД НЕОВЛАШЋЕНОГ ОТУЂИОЦА	109
---	------------

II

Одељак III **ФУНКЦИОНИСАЊЕ УПРАВЕ И ЗАШТИТА ЛЈУДСКИХ ПРАВА И СЛОБОДА**

1. Др Бранислав Марковић, редовни професор
КРИЗА ПРАВНОГ СИСТЕМА И МИСЛЕЊИ ЛЈУДИ У СРБИЈИ 125
2. Др Невенка Бачанин, редовни професор
**ОДНОСИ ОРГАНА УПРАВЕ И ОРГАНА ЈЕДИНИЦА ЛОКАЛНЕ
САМОУПРАВЕ И КОНЦЕПЦИЈА ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ.....141**
3. Др Радоје Брковић, редовни професор
**ОМЛАДИНСКО (СТУДЕНТСКО) ЗАДРУГАРСТВО
И АНТИКОНКУРЕНТСКА КЛАУЗУЛА 155**
4. Др Драган Батавेलјић, ванредни професор
**ПОВЕЉА О ЛЈУДСКИМ И МАЊИНСКИМ ПРАВИМА И
ГРАЂАНСКИМ СЛОБОДАМА КАО САСТАВНИ ДЕО
УСТАВНЕ ПОВЕЉЕ ДРЖАВНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ
СРБИЈА И ЦРНА ГОРА 173**
5. Бојан Урдаревић, асистент-приправник
**ДИСКРИМИНАЦИЈА У ЗАПОШЉАВАЊУ
ПРЕМА ДРЖАВЉАНСТВУ У ЕВРОПСКОЈ УНИЈИ 201**
6. Зоран Јовановић, асистент-приправник
**О НЕОПХОДНОСТИ УВОЂЕЊА ОМБУДСМАНА
У НАШ ПРАВНИ СИСТЕМ 217**
7. Дејан Матић, асистент-приправник
**НАЧЕЛО ВЕЋИНЕ У ДЕМОКРАТСКОМ ПОРЕТКУ
И ЊЕГОВА ОГРАНИЧЕЊА 229**

Одељак IV **СЛОБОДА ПОСЛОВАЊА ПРЕДУЗЕЋА НА ЈУГОСЛОВЕНСКОМ И УНУТРАШЊЕМ ТРЖИШТУ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ**

1. Др Радован Д. Вукадиновић, редовни професор
**НЕКЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ КОМПАНИЈСКОГ ПРАВА
СРБИЈЕ И ЦРНЕ ГОРЕ У ОДНОСУ НА ПРАВО ЕУ.....241**

2. Др Божин Влашковић, редовни професор ПОЈАМ СЛАВНИХ ЖИГОВА У ПРАВНОЈ ТЕОРИЈИ И СУДСКОЈ ПРАКСИ	265
3. Др Милена Петровић, ванредни професор ПОСАО ФИНАНСИЈСКОГ ЛИЗИНГА У ПРАВУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ	273
4. Соња Спасојевић, асистент-приправник ПРАВНА ПРИРОДА ГЕОГРАФСКИХ ОЗНАКА ПОРЕКЛА И РАЗЛИКЕ У ОДНОСУ НА ОСТАЛЕ ЗНАКОВЕ	285

Одељак V

ПОРЕСКИ СИСТЕМ И ЕКОНОМСКИ ПОЛОЖАЈ ПРИВРЕДНИХ СУБЈЕКТА

1. Др Предраг Ч. Стојановић, редовни професор ТРАНЗИЦИЈА И ФИСКАЛНЕ ПОСЛЕДИЦЕ	303
2. Др Свето Пурић, редовни професор ПОЛОЖАЈ БАНКЕ НА ФИНАНСИЈСКОМ ТРЖИШТУ	315
3. Др Нада Тодоровић, доцент ПРАВНО-ЕКОНОМСКИ АСПЕКТ ТРЖИШНИХ ОДНОСА УЧЕСНИКА НА ТРЖИШТУ КАПИТАЛА	331
4. Јасмина Лабудовић, асистент-приправник ПОЈАМ, ЕЛЕМЕНТИ И РАСПОДЕЛА ПРЕМИЈЕ КАО ЦЕНЕ ОСИГУРАЊА	339

Одељак VI

ОСТВАРИВАЊЕ СЛОБОДА УДРУЖИВАЊА ГРАЂАНА

1. Др Ненад Ђурђевић, редовни професор МОДЕЛ ЗАКОНА О УДРУЖЕЊИМА	373
--	-----

Одељак VII

СЛОБОДА ВЕРОИСПОВЕСТИ

1. Др Емилија Станковић, ванредни професор НАШИ ПРАВНИ ИСТОРИЧАРИ XIX И XX ВЕКА О УТИЦАЈУ РИМСКОГ ПРАВА НА СРПСКО СРЕДЊЕВЕКОВНО ПРАВО	415
---	-----

IV

Одељак VIII **СЛОБОДА ЗАВЕШТАЊА**

1. Др Слободан Сворцан, редовни професор
**НАСЛЕЂИВАЊЕ У ПРВОМ НАСЛЕДНОМ РЕДУ
ПО ЗАКОНУ О НАСЛЕЂИВАЊУ СРБИЈЕ.....423**
2. Др Драгица Живојиновић, доцент
СВОЈЕВРСНА ДЕЈСТВА НЕВАЖЕЋИХ ЗАВЕШТАЊА 437

Одељак IX **ПРАВО НА ЗАСНИВАЊЕ И ЗАШТИТУ ПОРОДИЦЕ**

1. Др Зоран Поњавић, редовни професор
**МОГУЋНОСТ УГОВАРАЊА У ПОРОДИЧНОМ ПРАВУ,
ПОСЕБНО КОД РАЗВОДА БРАКА 455**
2. Др Душица Палачковић, редовни професор
**ОГРАНИЧЕЊА ИНТЕРВЕНЦИЈИ ОРГАНА СТАРАТЕЉСТВА
У НЕКИМ СТВАРИМА ВРШЕЊА РОДИТЕЉСКОГ ПРАВА 471**

Одељак X **СЛОБОДА ТРГОВИНЕ И ПРАВА ПОТРОШАЧА**

1. Др Миодраг Мићовић, редовни професор
**НЕПОШТЕНИ УГОВОРНИ УСЛОВИ
И ЗАШТИТА ПОТРОШАЧА.....487**
2. Бојан Ђокановић, асистент-приправник
ИМОВИНСКОПРАВНА ЗАШТИТА ПОТРОШАЧА 501

Одељак XI **СЛОБОДЕ И ПРАВА ЧОВЕКА И ГРАЂАНИНА У КНЕЖЕВИНИ- КРАЉЕВИНИ СРБИЈИ И ЈУГОСЛОВЕНСКОЈ ДРЖАВИ**

1. Др Марко Павловић, редовни професор
**ПОЛОЖАЈ МАЊИНА У СРБИЈИ
И ЈУГОСЛОВЕНСКОЈ ДРЖАВИ 511**
2. Зоран Чворовић, асистент-приправник
**СЛОБОДА ВЕРОИСПОВЕСТИ
У КНЕЖЕВИНИ И КРАЉЕВИНИ СРБИЈИ.....533**

*Одељак XII***МЕЂУНАРОДНИ ОКВИРИ ЗА ЗАШТИТУ ЉУДСКИХ ПРАВА И
УСКЛАЂИВАЊЕ СА НАЦИОНАЛНИМ ЗАКОНОДАВСТВОМ СЦГ**

1. Др Иван Чукаловић, редовни професор	
ПОСТУПАК ЗАШТИТЕ ЉУДСКИХ ПРАВА ПРЕД	
ЕВРОПСКИМ СУДОМ ЗА ЉУДСКА ПРАВА У СТРАЗБУРУ	
И КОМИТЕТОМ ЗА ЉУДСКА ПРАВА У ЖЕНЕВИ.....	557

CONTENT

PREFACE	1
---------------	---

Chapter I

HUMAN AND CIVIL RIGHTS AND FREEDOM AND CRIMINAL LAW AT THE REPUBLIC OF SERBIA

1. Bora Čejović, a full-time professor EUROPEAN CONVENTION FOR PROTECTION OF HUMAN RIGHTS AND BASIC FREEDOMS AND CRIMINAL LAW OF SERBIA AND MONTENEGRO.....	20
2. Stanko Bejatović, a full-time professor CRIMINAL PROCEDURE LEGISLATURE AND FORMS OF SERIOUS CRIMES.....	43
3. Snežana Soković, a full-time professor INTERNATIONAL LEGAL STANDARDS IN THE EXECUTION OF CRIMINAL SANCTIONS.....	57
4. Branislav Simonović, a full-time professor DISCUSSION ON THE DRAFT OF THE BILL ON NATIONAL DNA REGISTRY	74
5. Dragana Petrović, an associate professor NEW GLOBAL TERRORISM.....	106

Chapter II

PROPERTY RIGHT AS A UNIVERSAL HUMAN RIGHT AND AS A BASIS OF HUMAN FREEDOM

1. Nina Planojević, a docent THE PROSPECTS OF THE RIGHT OF THE THIRD PERSON TO THE PROPERTY ACQUIRED IN OWNERSHIP FROM AN UNAUTHORIZED TRANSFEROR	122
---	-----

Chapter III
**FUNCTIONING OF ADMINISTRATION AND
 HUMAN RIGHTS AND FREEDOM PROTECTION**

1. Branislav Marković, a full-time professor THE CRISIS OF LEGAL SYSTEM AND MEN OF INTELLECT IN SERBIA	140
2. Nevenka Bačanin, a full-time professor THE RELATIONSHIP BETWEEN THE ADMINISTRATION BODIES AND THE UNITS OF LOCAL ADMINISTRATION - THE CONCEPT OF LOCAL GOVERNMENT	153
3. Radoje Brković, a full-time professor YOUTH (STUDENTS) EMPLOYMENT SERVICE AND ANTI - COMPETITIVE CLAUSE	171
4. Dragan Bataveljić, an associate professor THE CHARTER ON HUMAN RIGHTS AND MINORITIES CIVIL RIGHTS AND FREEDOMS AS A PART OF THE CONSTITUTIONAL CHARTER OF THE STATE UNION OF SERBIA AND MONTENEGRO	199
5. Bojan Urdarević, an assistant beginner EMPLOYMENT DISCRIMINATION BASED ON THE CITIZENSHIP IN EUROPEAN UNION	215
6. Zoran Jovanović, an assistant beginner ABOUT NECESSITY OF INTRODUCING THE OMBUDSMAN INTO OUR LEGAL SYSTEM	228
7. Matić Dejan, an assistant beginner THE PRINCIPLE OF MAJORITY IN A DEMOCRATIC SYSTEM AND ITS LIMITATIONS	237

Chapter IV
**FREEDOM OF CONDUCTING BUSINESS OPERATIONS
 IN ENTERPRISES ON SERBIAN MARKET AND
 THE EUROPEAN UNION INTERNAL MARKET**

1. Radovan Vukadinović, a full-time professor SOME CHARACTERISTICS OF THE ACT ON THE REGISTRATION OF COMPANIES COMPARED TO EU LAW	262
--	------------

VIII

2. Božin Vlašković, a full-time professor
**THE CONCEPT OF FAMOUS TRADEMARKS
IN LEGAL THEORY AND COURT PRACTICE 272**
3. Milena Petrović, an associate professor
**THE ACTIVITIES OF INTERNATIONAL FINANCIAL LEASING IN
SERBIAN LEGISLATION 284**
4. Sonja Spasojević, an assistant beginner
**LEGAL NATURE OF THE SIGNS OF GEOGRAPHIC ORIGIN
AND HOW THEY DIFFER FROM OTHER TYPES OF SIGNS 299**

Chapter V **TAX SYSTEM AND ECONOMIC STATUS OF CORPORATE SUBJECTS**

1. Predrag Stojanović, a full-time professor
TRANSITION AND FISCAL CONSEQUENCES 314
2. Sveto Purić, a full-time professor
THE POSITION OF A BANK ON THE FINANCIAL MARKET 330
3. Nada Todorović, a docent
**LEGAL AND ECONOMIC ASPECT OF THE
MARKET RELATIONS BETWEEN THOSE
PARTICIPATING AT THE CAPITAL MARKET 338**
4. Jasmina Labudović, an assistant beginner
**CONCEPT, ELEMENTS AND DISTRIBUTION OF PREMIUM
AS THE PRICE OF INSURANCE 369**

Chapter VI **FREEDOM OF FORMING CITIZEN'S ASSOCIATIONS**

1. Nenad Djurdjević, a full-time professor
A MODEL OF THE ACT ON ASSOCIATIONS 411

Chapter VII
FREEDOM OF RELIGION

1. Emilija Stanković, an associate professor
**OUR LEGAL HISTORIANS FROM THE 19TH AND 20TH
CENTURIES ON THE INFLUENCE OF ROMAN LAW
ON SERBIAN MEDIEVAL LAW 420**

Chapter VIII
FREEDOM OF LEGACY

1. Slobodan Svorcan, a full-time professor
**SUCCESSION IN THE FIRST DESCENDING ORDER PURSUANT
THE LAW ON SUCCESSION OF THE REPUBLIC OF SERBIA.....435**
2. Dragica Živojinović, a docent
SOME OF THE EFFECTS OF NON-VALID WILLSS 452

Chapter IX
RIGHT TO ESTABLISH AND PROTECT FAMILY

1. Zoran Ponjavić, a full-time professor
**POSSIBILITY OF AGREEMENT IN FAMILY LAW,
ESPECIALLY AT DIVORCE 470**
2. Dušica Palačković, a full-time professor
**LIMITATIONS IN THE INTERVENTIONS OF
GUARDIANSHIP BODIES IN SOME ACTIVITIES
OF EXERCISING PARENTAL RIGHTS.....484**

Chapter X
FREEDOM OF TRADE AND CUSTOMER'S RIGHTS

1. Miodrag Mićović, a full-time professor
**UNFAIR CONTRACTUAL CONDITIONS
AND CONSUMERS' PROTECTION.....499**
2. Bojan Djokanovic, an assistant beginner
LEGAL AND PROPERTY PROTECTION OF CONSUMERS.....507

Chapter XI

**HUMAN AND CIVIL RIGHTS AND FREEDOM IN SERBIAN
PRINCIPALITY – KINGDOM AND YUGOSLAV STATE**

1. Marko Pavlović, a full-time professor
**THE POSITION OF MINORITIES IN SERBIA
AND THE STATE OF YUGOSLAVIA 530**
2. Zoran Čvorović, an assistant beginner
**THE FREEDOM OF RELIGION
IN SERBIAN PRINCIPALITY AND KINGDOM.....552**

Chapter XII

**INTERNATIONAL FRAMEWORK FOR HUMAN RIGHTS
PROTECTION AND HARMONIZATION WITH THE STATE UNION
OF SERBIA AND MONTENEGRO LEGISLATION**

1. Ivan Čukalović, a full-time professor
**THE PROCEDURE FOR THE PROTECTION OF HUMAN RIGHTS
BEFORE THE EUROPEAN COURT FOR HUMAN RIGHTS IN
STRASBOURG AND THE COMMITTEE FOR
HUMAN RIGHTS IN GENEVA 563**

